

szám.

Mell. ... kő.

MEZŐSÉGI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 korona — fillér.
Fél évre	3 korona — fillér.
Negyed évre	1 korona 50 fillér.
Egyes szám ára	— korona 24 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. HAJDU DEZSŐ
ÜGYVÉD, MOCS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mocs.

Hirdetéseket mérsékelt díjszabás szerint közli a kiadóhivatal.

Kéziratot vissza nem adunk.

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP.

Népünkért.

Édes hazánk ronáin, kéklő hegyei között aligha lakik nép, melynek sorsát annyira befolyásolná a tavaszi nap-sugár és a májusi csapadék, mint a mi népünkét a mezősegi halmok között. A legtöbbjének semmije sincsen. Kenyerit a részében megművelt kukorica tábla adja. Ruházata a napszámból telik ki. Takarékoságról nemcsak hogy nincsen, de nem is lehet szó, hisz e kevéssel a legegyszerűbb igényű nép érheti be, ha ugyan beéri. Főlöstege a legtermékenyebb évekről sem marad. Silány esztendőben pedig e nép viskóinak küszöbéhez fekszik leghamarabb a penészes képű nyomor. Jellegzetes vonása ez a mi népünknek. Talán örökre megpecsételt sorsa a mezőségnek.

Mig másutt a szorgalom gyümölcséből valami kevés a jövőre is marad, addig itt az ötvenkéthetes esztendő mindent felfal, minden elemészthetőt elemészt. Nem lesz valami időpazarlás, — sőt részünkről felváltott erkölcsi kötelesség, — ha e stagnálás okait keressük.

Az itt folyó mindennapi élet arról győz meg, hogy a mezősegi munkásosztálynak a takarékosághoz hiányzik az érzéke. Igaz ugyan, miként az első sorokban kijelentettük, hogy szoros

értelemben vett takarékoságról nehéz ott beszélni, hol a megélhetésre is vajmi kevés jut, de a kevésnek öntudatos, célirányos felhasználása is takarékoságszámba jöhet. Ez a mit nem lelünk. Ez a mi hiányzik. Ennek beigazolására csupán arra a jelenségre kívánunk rámutatni, hogy épen a legalsó néposztály hódol legnagyobb mérvben az iszákosság szenvedélyének. Azt meg bizonyítani nem kell, hogy ez bizonyos foku pazarlás, történjék akár a megélhetés, akár a takarékoság rovására. E tekintetben itt csehül állunk. Az alkohol élvezése teszi fel a koronát mindenre. Apró-cseprő vásár nem esik meg enélkül. Felvállalt munkánál jobban hangsúlyozzák a fél, vagy egész litert, mint a pénzbeli napszámot s minden vasárnap, e munkaszünet nap arról győz meg, hogy a mezőség népének jó nagy része az alkoholizmus karjai között hever.

Nem célunk rámutatni e veszedelmes kórságnak ijesztően szálnalmas következményeire, a nyomán járó testi és lelki degenerálódására, a vagyon és személy ellen azokból elkövetett kihágások töménytelenségére. Azt sem fejtegetjük, hogy miként máshol, itt is az alkoholizmus a gümőkör melegágya.

Megjegyzéseink konkluziója csak

annyi, hogy a mezőség alsóbb néposztálya nemboldogulhatásának, kiáltó szegénységének legfőbb oka az alkohol mértéktelen élvezete. Ez megörli az izmok erejét s kiveszi az éhező családok szájából a falatot. Dologtalananná, tunyává teszi a munkást s a szakadatlan cselédpanaszok okozója.

Sokat nem kívánunk, mikor felfelemeljük szavainkat. Csupán annyit kérünk minden illetékes faktortól, hogy az alkoholizmus karjaiba temetkezett népet együttes erővel iparkodjunk onnan kiemelni. Általános és nem szorványos tünetekből állapíthatjuk meg a diagnózist. A betegség okát ismerjük. Miért késnének tehát az orvoslással?

A korcsma látogatást szabályozó törvényeinket, a vonatkozó rendelete-drákói szigorral végre kell hajtani. A korcsmai dőzsöléseknek, az utcai duhajkodásoknak és a féktelen tivornyáknak meg kell hogy huzzuk határvonalaikat.

Egyetlen, legsürgősebb teendőnek ismerjük, hogy e megye területén is oly intézkedést provokáljon illetékes helyről a közhangulat, minek jótékony hatását hazánk és a szűkebb Erdély sok vármegyéje érzi már.

A vasárnapokra, mint kötelező munkaszüneti napokra a korcsmazárás kötelezőleg kimondandó. Viszonyítva

A „Mezősegi Hirlap“ tárczája.

Tavaszi dal.

Csalogányok nyelvén
Beszélni ha tudnék,
Szép tavaszon végig
Csak rólad dalolnék.

Elrepülnék este
Magas ablakodra;
Bele énekelnék
Halkan álmaidba.

Csak rólad dalolnék...
S reggel ha felébredsz,
Nem tudnád hogy miért
Álmodtál oly szépet!

Katona: 1907. máj. 13. L. O.

Mezősegi történetek.

II.

Évekkel ezelőtt egy mezősegi uri családnál voltam vendégségben, a hol a vendégek egyike: egy magasabb rangú pénzügyi tisztviselő beszélt el a következőket.

Közelebbről felülvizsgáltam Kissármás község adómunkálatait. Feltűnt, hogy a lakosság legnagyobb részének tősgyökeres magyar neve van, pl. Ilyés, Kis, Lázár, Máthé, Puskás, Rácz, Sugár, Szűcs, Szabó. Azt mondják ugyan az oláh apostolok, hogy a piarista tanárok magyarosítják el az oláh neveket az iskolákban, de hiszen ezek iskolába sem jártak, így a piarista tanárok nem vétkezhetek a neveik ellen?!

Érdekelt a kérdés, kutattam utána. Kutatásomnak eredménye is lett. A gyulafehé-

vári káptalan levéltárában rábukkantunk egy 1731 évi conscriptióra, a melyben teljesen megbízható, tanuk által igazolt adatokat találtunk. Ha a társaságot nem untatom, elmondhatom a miket ott kibőngésztünk.

Többen voltunk jelen sármásiak, a kik az ügy iránt érdeklődtünk, s kérelmünkre elbeszélte a következőket, a melyet én nyomban lejegyeztem.

A jelenlegi Kis- és Nagy-Sármás községek, régebben egyközséget képeztek. A neve: mint a legtöbb mezősegi községnek Mező Sármás volt. 8200 hold volt a határa, s egyetlen birtokosa és földesura: Héderfái Koncz István volt, a kit Apaffy Mihály fejedelemsége alatt hűtlenség miatt feljelentettek, s Teleki Mihály, Uzdi Péterrel s több másokkal együtt lefejeztette.

ama kibeszélhetetlen kárral mi innen indul ki, államnak és egyeseknek érdeke e ponton, el kell hogy törpüljön. Ha mint reméljük ez eszmét, illetékes helyen megfontolás tárgyává teszik s az egész megyére kötelező rendelettel kimondják a vasárnapi korcsmazárás kötelezettségét, a mezőség lakóinak lelke is úgy fog felfrissülni, mint áldásos májusi eső után a tikkadt növényzet.

Enélkül hatványozott gyorsasággal gurul lefelé a lépcsőn. Ideje már feltartóztatni s visszaadni az izmokat az oly szükséges munkának s megkötni becsületes józan élet által azt a pár fillért, azt a veritékkel szerzett kis keresményt a családnak, az akárhányszor éhező gyermekeknek.

Az új munkás törvénynek csak úgy lehet foganata, ha az azt végrehajtó hatalom idejekorán szervi összeköttetést teremt a most még javaslatunk szelleme és a való élet között.

Tanítók gyűlése Magyarlégenben.

A kolozsvári tanítótestületnek Mocs-videki köre tavaszi gyűlését f. hó 22-én tartotta meg Magyarlégenben az áll. iskolában. A gyűlés megkezdése előtt sikerült nyilvános tanítást tartott Nagy Gyula áll. iskolai tanító a IV. osztályban a magyar nyelvtanból.

A gyűlést Bede János köri elnök nyitotta meg, hálás elismeréssel adózván közokt. kormányunknak az áll. és nem állami iskolai tanítók fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslatáért s egyidejűleg indítványozta, hogy gr. Apponyi Albert m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urat a köri gyűlés üdvözlje. A köri gyűlés elnök indítványát magáévá tette és sürgőnyileg üdvözlötte gróf Apponyi Albert ő nagyméltóságát a tanítói fizetések törvényjavaslatának megalkotásáért. A kör II-od jegyzőjének Fodor György visai áll. isk. tanítót választotta meg. Ezek után Bencédy János olvasta fel a betegsége miatt távol maradt Benedek Endre mocs. állami

Mező-Sármás községet pedig confiscálták. 2400 hold területet özv. Koncz István-nának és két leányának: Ágnesnek és Annának, viduális jogon meghagytak, míg a mostani nagy-sármási határt, circa 5800 holdat egyelőre bérbe adták gyergyói marhakereskedőknek és határszéli juhsgazdáknak. Ezen határrészek innen kapták elnevezésüket: Gyergyó, Lárja stb.

Nem sokkal ezután Apaffi Mihály fejedelem a jelenlegi nagysármási határt hű szolgájának: Teleki Mihálynak adományozta, a ki ezen birtokára oláh telepeseket hozott azon helyekről, a hol birtoka volt. Mutatja és igazolja ezt a régi lakosság nevei: Kiorán, Koltován, Krisán, Muresán, Oltyán, Tirnován, amely neveket a telepített jobbágyság a régi lakó helyük után vették fel. Innen kezdődik Sármás eloláhosodása s ekkor vált ketté Mező-

isk. tanító „Értekezését“, melyet a kör tetszéssel fogadott.

A gyűlés legfőbb tárgyát Kohányi Gyula kir. segédtanfelügyelőnek „Az osztatlan népiskola megosztása és a beiskolázás“ című tételének megvitatása alkotta, melynek eredményeül a tagok kimondták, hogy a teljesen osztatlan iskolákban az őszi és tavaszi hónapokban a tanítás kezdődjék az I–IV. osztályban szept. hó 15-től és tartson jun. hó közepéig d. e. és d. u. is. Az V–VI. osztályosok pedig csak nov. 1-től ápr. hó 1-ig szintén d. e. és d. u. járjanak fel az iskolába, hogy így a szüleiknek a mezői gazdaságban segítségére lehessenek. A részben osztott és teljesen osztott iskolákban az egy huzamban való tanítást fogadta el, t. i. a tanítás kezdődjék mindennap reggel 8 órakor és végződjön 1 órakor. D. u. a tanítás szüneteljen, hogy így a szülők felhasználhassák gyermekeiket a gazdaságban.

A kör a következő gyűlést Száva Dezső m.-palatka körjegyző ur meghívására a m.-palatka ev. ref. iskolában fogja megtartani.

Mócs, 1907. május 23.

Bencédy János
ig. tanító.

HIREK.

Mocs. 1907. május hó 27.

— **Jubilárisi Isteni tisztelet.** F. évi jun. hó 8-án lesz 40 esztendeje, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk I. Ferencz József Szent-István koronájával édes hazánk apostoli királyává koronáztatott. A magyar nemzet bensőséges érzéssel készül e ritka s hazánk életében annyira nevezetes évfordulónak méltó megünneplésére. Az alattvalói hódolat s a magyar nemzet közmondásos lojalitása országos ünneppé avatja fel ezt a napot, melyen a hazaszerető nemzet a legalkotmányosabb királynak lábaihoz teszi hódolatát. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök rendelete szerint az erdélyi katolicizmus is lehető fénynyel fogja megünnepelni f. év június 8-át, a koronázás 40-ik évfordulóját. Mint máshol, úgy a mocs. kath. plebánia templománál is az ünnepséget megelőzőleg, jun. 7-én az esti harangszó után teljes félórán át fognak szólni a harangok, mi a reggeli — 8-iki — harangszó után is ismétlődik.

Sármás község. A község azon részét, a hol az oláh telepések laktak elnevezték Oláh-Sármásnak, míg a másik része, vagyis a régi Mező-Sármásból Magyar Sármás lett.

Érdekes aztán, bár reánk magyarokra szomorú is, annak története, hogy miként lett Magyar Sármásból Kis-Sármás és Oláh-Sármás. Tanulságos is, mert nagyon sok mezőségi, régen magyar, most oláh községnek ugyanez a története, csak a nevek változnak.

Koncz István leányai, folytatta, férjhez mentek. Ágnes fehéregyházi Haller Péternek, Anna pedig losonci Bánffy Jánosnak lett a felesége. Ennek folytán a birtokot megosztották. Két udvart állítottak s gazdatisztekkel kezeltették. Az akkori szokás szerint a papok voltak a regiusok: a gazdatisztek ellenőrzői. A megosztás ide-

Június 8-án délelőtt 10 órakor a plebánia templomban hálaadó isteni tiszteletet tart a plebános, melyre a helybeli hatóságokat és a közönséget is meghívta s e helyen is meghívja. Lelkünk igaz érzésével állunk mi is az ünneplő Magyarország sorfalai között s az egek Urát kérjük, hogy nyujtsa még hosszúra szeretett Királyunk életét s bölcs vezérlete alatt, a szeretet még soká övezze királyi trónját s egy nemzet boldogsága még számos éven át örvendeztesse királyi szívét.

— **Tűzoltó majális Mocs.** A mocs. önkéntes tűzoltó egyesület választmánya elhatározta, hogy június hó 9-én júniást rendez, a melyre a következő meghívást bocsátotta ki: Meghívó. A mocs. önkéntes tűzoltó egyesület — saját pénztára javára f. évi június hó 9-én *Júniást* rendez, a melyre t. Cimedet meghívja a Rendezőség. A mulatság kedvező idő esetén a „Sósbá“-ban, kedvezőtlen idő esetén pedig az „Arany Fácán“ vendéglőben lesz megtartva. Kezdeté d. u. 3 órakor, (este 1/28 órakor, ha az Arany Fácánban lesz megtartva) s megelőzőleg a működő tűzoltók gyakorlatot fognak bemutatni. Belépti díj személyjegy 2 korona, családjegy 3 személyre 5 kor. Ezenfelül személyenként 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség. Ezenkívül átvette az Egyesület a már elkészült egyenruhákat s elhatározta a választmány, hogy egy új, tágas szertárt készített; végül hogy azon tagokat, a kik a gyakorlatokra nem járnak rendszeren, — kizárja és kártérítés megfizetésére kötelezi.

— **Cselédjutalmazás.** Szép ünnepelés volt a napokban Uzdiszentpéteren. Gr. Teleky Géza örökősei uradalmában egyik cseléd: Muresán Tanászia már 40 év óta hűségesen szolgál. Veszprémy Antal n.-sármási főszolgabíró kitüntetésre terjesztette fel a földművelésügyi miniszterhez. A bitüntetést meg is adta a nagymélt. Miniszter. Egy szép dicsérő oklevelet és 50 koronát küldött. Ezt adta át a napokban Veszprémy Antal főszolgabíró szép beszéd kíséretében és a helybeli és a vidéki lakosság jelenlétében. A nagyon szép ünnepély után az uradalmi tisztartó a cselédséget megvendégelte.

— **Vármegyei virilis rendes tagokká** lettek a következő póttagok: Mócsa László, Grosz Bernáth, Leoka János (Szombattelek), Léb Jónás és Mandula József (Magyarfráta).

Jében történt, hogy a plebános elhalt, s egy szentferenczrendi szerzetest küldtek ki helyettesül. Istennek ezen szolgája nagyon szerette a pálinkát, na meg a pipát is. Egy alkalommal felöntvén a garatra, gondatlanságból tűz keletkezett, s a kedvezőtlen idő folytán mind a két udvar leégett. Leégett a parochia, a templom, több jobbágy lakóháza és számtalan jószág.

A birtokos urak tapasztalták, hogy az Oláhsármási lakosság mily kicsiny igényű és szelíd, másrészt kiindulva abból, hogy a mint a közmondás tartotta: szász jobbágy, tele pincze, oláh jobbágy, tele gabona, magyar jobbágy, veszekedő társ, azt mondták: jó leszén a jobbágyság házáit felépíteni, a robot restantiákat elengedni, a kinek ígás állatja pusztult el, másikat adni, csak hogy fogadjanak el egy gör. kath.

— **Esküvő.** Özv. Hosszu Teofilné, szül. Ajtai Judith unokáját: Bocskor Berta urleányt, május 26-án Mocson vezeti oltárhoz Gürsch Albert 63-ik, közös gyalogezredbeli hadnagy.

— **Rövid hírek.** Botházán a gyermekek között számárhárut lépett fel. — Alsózsokon a gör. kath. tanítók gyűlést tartottak, a mely rendben folyt le. — A magurai jegyző felhívást küldött mindenfelé, hogy óvakodjanak az utóbbi időben nagy hirre vergődött magurai kuruzslótól, mert az egy közönséges csaló és népbolondító. — A sármási járásban több veszett kutya kóborog, egyet a napokban ütöttek agyon Kissármáson. Felhívjuk a figyelmet, hogy vigyázattal legyenek a kutyákkal szemben.

— **Urnapija.** A katolikus világ egyik legnagyobb ünnepe az Urnapja az oltárszentség szerzésének emléknapija. Fényben és pompában a többiek felül is mulja. Május 30-án csütörtökön lesz az idén ez az ünnep, mikor a zöldelő galyakból emelt nagy sátrnál s bensőséges körmenettel végzik a szokott ájtatosságot. Ugytudjuk, hogy az úrnapi szentmise délelőtt 10 órakor kezdődik s mise végén tartják a mocsai plb. templomnál is a körmenetet.

— **Halálozás.** Csizék Albert jbirósági irnok és neje 5 éves kis fia, Janika a múlt hét folyamán, tüdő megrepedés folytán, hirtelen meghalt. Temetésén sokan megjelentek, s szinte szívből sajnálták az ügyes, szép kis gyermek korai elhunytát. A gyászszertartást Orbán Ferencz plébános végezte.

— **Köttös esküvő.** Nagysármáson Cseri András jó módú telepes gazdának 2 fia tartotta egy és ugyanazon napon esküvőjét. Az esküvőn a sármási intelligencia is teljes számban jelen volt, s nagyon szép ünnepély lett az esküvőből, a melyen a köztisztviselőben álló gazdát is melegen ünnepelték.

— **Vizsgálat a bíróságnál.** Dr. Csipkés Károly kir. ügyész május 23-án tartotta a szokásos évi vizsgálatot. Ugy a fogháznál, mint egyéb hatósága alá tartozó ügyeknél a legnagyobb rendet talált.

— **Az Erdélyi Gazdasági Egylet ülését** május 10-én tartotta. Az ügyek, a melyek tárgyalás alá kerültek egytől-egyig nagyfontosságúak voltak társadalmi és nemzetgazdasági szempontból. Kiemeljük ezekből a mezősgieket érdeklő ügyeket. A földművelésügyi miniszter értesítette az

papot. Kedvezmények ígéretése mellett sikerült is a Hátszeg vidékéről hozott Rusz Juon moralista gör. kath. papot elfogadtatni. Építettek neki egy szerény kis lakot, boronábólegybetakoltak egy egyszerű kis templomot, s így az uradalmak meglettek kímélve a költségesebb építkezéstől. Az oláh papnak pedig egyéb gondja sem volt, mint hogy a lakosságot eloláhosítsa. Lassanként meg is történt. A lakosság eloláhosodott. A nevek egy része is megváltozott: a Babosból lett Bobis, Buzából lett Buzán stb. Maga a község neve is meg lett változtatva, mert már nem volt magyar. Lett belőle Kis Sármás, s miután a másik Sármás is oláh volt, az pedig Nagy-Sármás nevet nyert.

A gyulafehérvári rom. kath. káptalan a sármási canonikai birtokért pert kezdett a gör. kath. egyház ellen. Ezen periratai

egyletet, hogy kenderáztatókat, a főszolgabírók értesítése alapján, Kálotaszegen, a nádasmenti, mócsi, örményesi és tekei járás alkalmas községeiben fogja létesíteni. A *tejhamisítás* ellen egyöntetű és szigorú szabályrendelet készítését fogja sürgetni. Elhatározta a bizottság, hogy *szarvasmarha díjazást*, a bánfihunyadi, nádasmenti, kolozsvári, hidalmási és a nagysármási járásokban fog tartani, s ennek végleges programját a júniusi ülésen fogja megállapítani. Végül *gyapjufeldolgozó és szövő* tanfolyam rendezését határozta el a bizottság. Dextrászéplak, Mocs, Nagysármás és Zentelke községekben tartja e tanfolyamot rendezendőnek, különösen a falusi háziszükséglet kielégítésére és a járási főszolgabíróktól beszerzendő értesítések alapján a földművelés és kereskedelemügyi miniszterektől fogja ezen tanfolyam rendezésének támogatását kérni.

— **A székelykeresztúri állami elemi iskolai tanítóképző-intézetnél** az 1907—908. tanévre az I. évfolyamba felvétetik 30 növendék. Ezek közül 18 ingyenes ellátás (bentlakás, reggeli, ebéd és vacsora), 4 pedig évi 105—105 K. ösztöndíj kedvezményben fog részesülni. A kedvezmények a középiskola vagy polgári iskola 4 osztályát végzett kitűnő és jeles előmenetelű növendékeinek fognak adományoztatni. A pályázati kérvények szabályszerűen felszerelve folyó év május 31-ig az intézeti igazgatósághoz nyújtandók be. Részletes felvilágosítást szívesen ad az intézet igazgatósága. Ujvári Mihály, igazgató.

— **Az erdélyi katolikus egyház ünnepe.** Az erdélyi kath. egyházközségnek ünnepe van. Főpásztorának, Majláth G. Károly grófnak tíz éves püspöki jubileumát ünnepli. Május 1-én volt a tizedik évfordulója annak, hogy az érdemes egyházfőt püspökké szentelték. Ez alatt a tíz év alatt széles látókörrrel, biztos kézzel, energikusan és mégis atyai jóindulattal, szeretettel kormányozta egyházmegyéjét.

— **Gyapjuvásár Miskolczon.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a miskolczi XV. évi gyapjuvásár beraktározással egybekötve f. évi június hó 19-ik napján tartatik a miskolczi Hitelintézet áru és terményraktáraiban.

— **Csendőrség Apahidán.** Apahidáról írják. Régi óhajta teljesült az apahidai

közt találtam ezen adatokat. A per régi szokás szerint sokáig folyt, a midőn 1854-ben, a pápa concordatumában a fenhatósága alatt álló egyházak pereit törölni rendelte, ezen per is törölve lett.

Ime így lett Sármás otáh község. Így oláhosított el a nagybirtokosság, végezte szavait az elbeszélő, egy tősgyökeres magyar községet érdekből, önzésből. Mindebből pedig a tanulság az, hogy nem annyira az oláhok okai az eloláhosodásunknak, hanem jórészt mi magunk. A régi birtokos osztálynak nagy mulasztásai voltak e tekintetben, éppen azért az új birtokos osztálynak nagyok a kötelességei.

Irta: Baczony.

polgárság jóra való részének. Ugyanis május hó 1-én csendőrsöt helyeztek ide. Régen szükség volt erre, mert a hét korcsmát tápláló garázda népnek, kihágásai és veszekedései már messze földön is hírhedtté váltak. Szép szó és a bíróság nem tudott segíteni, kellett tehát egy intenzívebb hatású, állandóan kéznél levő orvosság.

— **Halálozás a mócsi és sármási járásban.** 1907 január 1-től március 31-ig, a bíróságnál elkészült kimutatás szerint összesen a két járásban 303-man haltak el. Ezek között volt egy 103 éves öreg ember, Fekete János nagycégi lakos.

— **Gazdasági tanulmányút.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a székelyföldi kirendeltséghez leiratot intézett, amelyben fölhívja, hogy Algyógyra, a székely földmives iskola megtekintésére toborozzon össze kirándulókat. Az utazás június második felében fog megtörténni. A költségekre akkora támogatást ad a miniszter, hogy pár napos kirándulásban csaknem ingyen vehetnek részt.

— **Országos iparos kongresszus.** A hazai ipartestületek orsz. szövetsége az idei kongresszust Pécsre hívta össze. Szeptember 8-án és 9-én tartják meg. Főtárgya a kongresszusnak: állásfoglalás az önálló vámterület és a nemzeti bank ügyében. A kongresszus tagjai megtekintik a pécsi országos kiállítást és megkoszorúzzák az elhunyt Zsolnay Vilmos híres majolika gyáros szobrát.

— **Tanoncok kerestetnek.** A bártfai Maugsch-féle gyermekjáték készítő gyárba több tanoncot 3 évre teljes ellátás mellett felvesznek. A bártfai vállalat e szakmában a legrégebbi és a legfejlettebb. A kik hajlamot éreznek, jelentkezzenek az iparkamaránál Marosvásárhelyen.

— **Gyengék a vetések.** A vármegye egész területén gyenge termés elé néznek a gazdák. A vármegye alispánjához beérkező jelentések minden vidékről gyenge termés kilátást jelentenek. Az előhaladott tavasz daczára a gabonavetés oly gyenge, fejletlen állapotban van, amilyenben évek hosszú sora óta még nem volt. Ennek a szomorú helyzetnek az oka az, hogy a hideg téli időjárás igen belenyúlt a tavaszba és a tavaszi meleg esőzés is nagyon későre jelentkezett. Hozzáértő gazdai vélemény szerint nem lehetetlen ugyan, de nem is valószínű, hogy a zsenge vetések kellőképen kilábolják a tavasz hidegét, ami sovánny gabonatermést és magas gabonárakat jelent.

— **Felvételi értesítés a székelyudvarhelyi kö és agyagipari szakiskolába.** A kolozsvári keresk. és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a székelyudvarhelyi magy. kir. áll. kö- és agyagipari szakiskola négy éves tanfolyamára felvétel végett legkésőbb augusztus 10-ig kell jelentkezni. A jelentkezési kérvényhez csatolandók: legalább 2 középiskola, vagy 6 népiskolai osztályról szóló bizonyítvány, keresztlevele, az atya vagy gyám kötelező nyilatkozata arról, hogy a felvett ifjú a szakiskola IV. évfolyamát elvégzi, orvosi és újraoltási bizonyítvány. A tanítás díjmentes. Műhelybiztosíték 6 korona. Szegénysorsu és arra érdemes tanulók egész és fél ösztöndíjban részesülhetnek. Az in-

tézettel kapcsolatosan internátus és konviktus van, amelyben a nem ösztöndíjas tanulók egy óra 19 koronát fizetnek. Bővebb értesítéssel az igazgatóság készségesen szolgál az érdeklődőknek.

— **Hogy mulatnak az oláhok?** A hnsvétii ünnepek alatt sok oláhmulatság volt. Többnyire műsorral egybekötött táncestélyeket rendeztek. Végignéztünk egész csomó műsort. Magyar darabot egyet sem találtunk. Német zeneművek szerepeltek bőven. Kimagasló pont volt mindenütt a „Hora” c oláh egyveleg, melyet a bukaresti rumen konzervatorium egyik tanára írt. Már a cime is sokat ígér — nekünk. Nem azért írjuk ezt, mintha magyar műsorokra kívánnók kényszeríteni oláh nyelvű honfitársainkat. Ee legalább némi jelét szeretnők látni annak, hogy ezeket a multságokat magyar honpeltárok rendezik.

— **Uj állami iskola.** Uzdiszentpéter községben a folyó évben felépül az égetően szükségessé vált állami iskola. Az építkezésre az „Emke” a községnek 2.000 K kamatmentes kölcsönt szavazott meg és ifj. dr. gróf Teleki Domokos egy megfelelő gyönyörű telket ajándékozott.

— **Erdélyi dalos egyesület.** Ez évben üli meg a Kolozsvári Dalkör fennállásának 40-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból októberben nagyobb szabású jubileumi ünnepet rendez. A dalkör vezetőségénél felmerült az az ötlet, hogy a jubileum alkalmából egy Erdélyi Daloskört alakítsanak. Ez ügyben a minap tartott közgyűlésen egy bizottságot is küldöttek ki, a melynek feladata lesz, hogy az erdélyi hasonló egyesületekkel és dalárdákkal az érintkezést megkeresse.

— **Mezőőrök kártérítési kötelezettsége.** A földművelésügyi miniszter legutóbb egy konkrét esetről kifolyólag kimondotta, hogy a mezőőr felelőssége csakis kötelességmulasztásából származó károkat terjed ki, az őrizetére bízott területén előforduló károkat azonban — rendes birói ítélet nélkül — saját vagyonából megtéríteni nem tartozik.

— **Országos iparkiállítás Kolozsvárt.** Három év múlva, 1910 ben, lesz ötvenedik évfordulója a Kolozsvári Iparos-Egylet megalakulásának. A jubiláris évfordulót nagyszabású ünnepek keretében akarja megülni az egylet s többek között egy Kolozsvárt reudezendő országos iparkiállítás tervét is felvetette. Hasonló tervvel foglalkoznak a városnál is és az Iparos-Egylet szeretné, ha a két terv együttesen valósíthatnák meg.

— **Erdélyrészi vásárok májusban.** 25. Kaál, Mártontelke, Nagyida. — 27. Bethlen, Etéd, Márpod, Monora, Naazód. — 28. Uzon. — 30. Mezőmehes, Zetelaka. — 31. Monor.

— **Kösik a vármegye közgyűlése.** A vármegyei törvényhatósági közgyűlés napjaul május 29 ét tüzték ki s ezzel a dátummal küldettek meg a meghívók is a törvényhatóság tagjaihoz. Amint most értesülünk, a közgyűlést a legnagyobb valószínűség szerint később fogják megtartani.

— **A kolozsvári ker. és iparkamaraközleményel.** Terménykereskedők figyelmébe. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt üzletkörtök figyelmét egy bizalmas módon tudomására jött üzleti körülményre, a mely igen kedvező kilá-

tással kecsegtetett gabona exportunkat illetőleg. Érdeklődőknek közelebbi bizalmas felvilágosítást készséggel nyújt a kamara irodája.

— **Pályázati hirdetések.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszterium: 1., mármaros-sziget-kirlibábai állami közuton Máramaros vármegyei Borsaközség határában ujjáépítendő Saszul hid alépitményi és vasfelszerkezeti munkáinak biztosítására 7211 k. 95 fillér összegben V/25; 2., torda-nagyszeben brassói közuton Nagyszeben városban ujjáépítendő Czibin hid alépitményi és vasfelszerkezeti munkáinak biztosítására 36878 k. összegben V/31; 3., nagybányakolozsvári közuton Dés város határában ujjáépítendő Samosártéri hid alépitményi és vasfelszerkezeti munkáinak és parti vaskorlátjainak biztosítására 15298 k. 29 f. összegben május 23 határrappal. A cs. kir. 12 hadtest katonai építészeti osztálya kezelő bizottságától Nagyszeben: Nagyszebenben uj gyalogsági hadapródiskola fölépítésénél előforduló összes építési munkák, szállítások és mellékeltjesítmények biztosítása céljából 1,063 350 k. előirányzati összeg keretében május hó 28-án írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni. A versenyben csak magyar építés vállalkozók vehetnek részt. E hirdetések a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekintethetők.

— **Sütő cukrász kiállítás** Budapesten a városligeti iparcarnokban folyó hó 28-án nemzetközi sütő-cukrász és rokon ipari kiállítás nyílik meg. E kiállítás keretében a sütő-cukrász és csokoládé iparon kívül a szakbavágó élesztő, szesz, cukorka, cukor, malom, liszt, gépipar, továbbá a mezőgazdasági stb. melléktermények ipara is kellőképpen be lesz mutatva és a legmodernebb sütőkemencék működésben is fel lesznek tüntetve. A kiállítás tehát oly gazdag anyagot tartalmaz, hogy az nemcsak érdekes és vonzó, hanem tanulságos is lesz. A fővárosba utazás céljaira a kereskedelmi miniszter gyorsvonatokra is érvényes kedvezményeket engedélyezett, melyek segédek és inasok számára is érvényesek (alsóbb osztályu jeggyel lehet felsőbb osztályon utazni, harmadik osztályra egy fél másodosztályu jegyet kell váltani). Az utazásra érvényes igazolványok a kamara irodájában rendelkezésre állanak s azok ott a résztvenni kívánók által átvehetők. A vasuti igazolványt írásbeli megkeresésre a kamara szakiparosoknak vidékre is megküldi.

Sz. 171./1907. tkvi.

Hirdetmény.

Magyarfráta község közlegelő elkülönítési ügyében az 1869 évi 2569 I. M. számú rendeletnek megfelelőleg szükségessé vált telekkönyvi átalakítások hitelesítésére és ezzel egyidejűleg az egész községre — az 1143/907 tkvi szám alatt kelt hirdetmény-nel 1907 április hó 26 és következő napjaira kitűzött határidőt, az időközben beállott és elháríthatatlan hivatalos akadályok miatt — a kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság beállítja — s egyidejűleg az elől említett munkálatok keresztülvitelére újabb határrnapul az 1143/907 tkvi sz. hirdetményben már közzétett felhívások fenntartása mellett **1907 évi május hó 27 én** és következő napjait kitűzi, miről az összes érdekelteket e hirdetménnyel értesíti.

A kir. járásbiróság tkvi hatósága.

Mocs, 1907 évi április hó 20.

Tordai Sándor

kir. jbiró.

AGRARIA

Magyar Géptorgalmi Részv. Társ.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

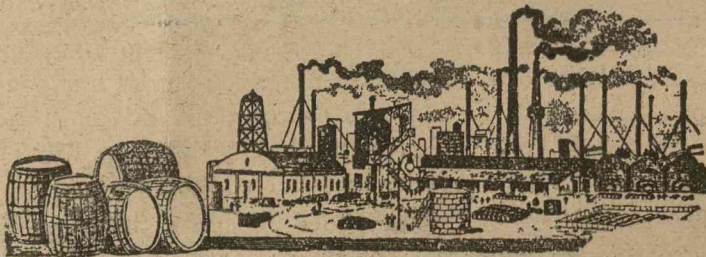
Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélczim:

„AGRARIA” Budapest, Váci-út 2.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen olcsón, (értsd: nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen tiszta gépkenő-olajat, henger- és kenő-olajat, eredeti „Uzód” -- kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömitőanyagokat, -- szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket, vas-
— — részeket, modern közlőműveket, szijakat. — —

Ez a cég:

Schvarcz József és Társa,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körut 26. szám.